

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-49-02

Верховна Рада України

До реєстр. № 3387
від 24.04.2020

Комітет з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин на своєму засіданні 31 березня 2021 року (*Протокол № 28*) розглянув проект Закону України про надання захисту іноземцям та особам без громадянства (реєстр. № 3387 від 24.04.2020), поданий народними депутатами України Лубінцем Д.В., Горбенком Р.О. та іншими народними депутатами України.

Згідно з пояснювальною запискою метою даного проекту Закону є врегулювання законодавства у сфері надання захисту іноземцям та особам без громадянства шляхом імплементації спеціальних норм законодавства Європейського Союзу до законодавства України, а також усунення прогалин у національному законодавстві, пов'язаних із наданням особам притулку в Україні.

Законопроект складається з 8 розділів. В ньому пропонується системно врегулювати особливості надання та припинення таких форм захисту іноземців та осіб без громадянства в Україні як статус біженця, додатковий захист, тимчасовий захист, притулок. Проект визначає права та обов'язки шукачів захисту та осіб, яким надано захист, правові та соціальні гарантії забезпечення їхніх прав, повноваження державних органів у сфері надання захисту в Україні іноземцям та особам без громадянства.

Порівняно з чинним Законом України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» проектом зокрема запропоновано:

удосконалити визначення термінів у сфері надання захисту іноземцям та особам без громадянства;

удосконалити порядок прийому та розгляду заяв про захист;

встановити процедурні стандарти надання захисту;

урегулювати питання звільнення шукачів захисту від кримінальної та адміністративної відповідальності;

усунути законодавчі прогалини, що стосуються звернення іноземців та осіб без громадянства із повторною заявою про захист;
регламентувати поняття переслідування та серйозної шкоди;
визначити порядок та підстави надання притулку в Україні, порядок його припинення та статус осіб, яким надано притулок;
покрачити соціальні гарантії для шукачів захисту;
визначити порядок інтеграції осіб, яким надано захист.

Також проектом пропонується визнати таким, що втратив чинність Закон України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту».

Для системного вирішення питань, пов'язаних із наданням захисту іноземцям та особам без громадянства, пропонується зміни до низки кодексів України: Кримінального процесуального кодексу України, Кримінального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України, Кодексу України про адміністративні правопорушення, та до законів України: «Про зайнятість населення», «Про судовий збір», «Про безоплатну правову допомогу», «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус», «Про Державну прикордонну службу України», «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», «Про громадянство України», «Про соціальні послуги», «Про охорону дитинства», «Про державну реєстрацію актів цивільного стану», «Про попереднє ув'язнення».

Головне науково-експертне управління у своєму висновку висловило зауваження до проекту та зазначило, що проект потребує доопрацювання.

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу надав висновок, що проект Закону не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції.

Комітет з питань бюджету ухвалив рішення, що проект Закону про надання захисту іноземцям та особам без громадянства (реєстр. № 3387), має вплив на показники бюджетів (приведе до збільшення видатків державного бюджету та зменшення надходжень державного та місцевих бюджетів). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2021 року він має вводитися в дію не раніше 1 січня 2022 року, а після 15 липня 2021 року – не раніше 1 січня 2023 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

Міністерство фінансів України у своєму висновку зазначило, що реалізація положень законопроекту у разі його прийняття потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету (зокрема на закупівлю технічних засобів, виплату грошової допомоги шукачам захисту та їх медичне обслуговування) та призведе до втрат бюджету починаючи з 2021 року, обсяг яких неможливо обрахувати за відсутності фінансово-економічних обґрунтувань.

Кабінет Міністрів України підтримує проект Закону за умови врахування висловлених до нього зауважень.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини підтримує проект Закону за умови врахування наданих зауважень та пропозицій.

Представництво УВКБ ООН в Україні, Національний інститут стратегічних досліджень, Національна поліція України надали коментарі, зауваження і пропозиції до законопроекту.

На засіданні Комітету свою позицію про підтримку вказаного проекту Закону з урахуванням висловлених до нього зауважень озвучили Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, представники таких заінтересованих органів державної влади як: Міністерство юстиції України, Міністерство освіти і науки України, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство соціальної політики України, Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Державна міграційна служба України, Адміністрація Державної прикордонної служби України, Офіс Генерального прокурора, Служба безпеки України.

На думку Комітету, висловлені до проекту зауваження можуть бути враховані при його доопрацюванні до другого читання.

За підсумками обговорення Комітет ухвалив рішення: рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про надання захисту іноземцям та особам без громадянства (реєстр. № 3387 від 24.04.2020), поданий народними депутатами України Лубінцем Д.В., Горбенком Р.О., та іншими народними депутатами України, за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу.

Співдоповідачем з цього питання визначено Голову Комітету Лубінця Дмитра Валерійовича.

Голова Комітету

Д.В. Лубінець

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ЛУБІНЕЦЬ ДМИТРО ВАЛЕРІЙОВИЧ

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA1040000056B95E006410C901

Дійсний до: 02.11.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 04-25/3-2021/114304 від 01.04.2021

